

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator

Navn på stoffet	Kobolt
Identifikasjonsnummer	027-001-00-9 (Indeksnummer)
Registreringsnummer	-
Dokumentnummer	G69
Synonymer	Ingen.
Utgivelsesdato	02-Desember-2022
Versjonsnummer	01

1.3. Detaljer om leverandøren av produktinformasjonsarket

Leverandør

Firmanavn	Materion Electronic Materials
Adresse	6070 Parkland Boulevard Mayfield Heights, OH 44124 US
Avdeling	
Telefon	1.216.383.4019
e-post	ehs@materion.com
Kontaktperson	Theodore Knudson

1.4. Nødtelefonnummer

Se kapittel 16.

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Identifiserte bruksområder	Produksjon av datamaskiner og elektroniske og optiske produkter, elektrisk utstyr Vitenskapelig forskning og utvikling Annet: Produksjon av medisinske og forsvarsutstyr
Bruksområder som frarådes	Profesjonell bruk: Offentlig domene (administrasjon, utdanning, underholdning, tjenester, håndverkere) Forbrukeren bruker: Privat husholdninger (= allmennheten = forbrukere)

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Leverandør

Firmanavn	Materion Electronic Materials
Adresse	6070 Parkland Boulevard Mayfield Heights, OH 44124 US
Avdeling	
Telefon	1.216.383.4019
e-post	ehs@materion.com
Kontaktperson	Theodore Knudson

1.4. Nødtelefonnummer

Se kapittel 16.

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Stoffet er vurdert og/eller testet for sine fysiske, helsemessige og miljømessige farer, og følgende klassifisering gjelder.

Klassifisering ifølge EU-forskrift nr. 1272/2008, med endringer

Helsefarer

Sensibilisering av luftveiene	Kategori 1	H334 - Kan gi allergi eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding.
Hudsensibilisering	Kategori 1	H317 - Kan utløse en allergisk hudreaksjon.

Miljøfarer

Farlig for vannmiljøet, kronisk	Kategori 4	H413 - Kan forårsake skadelige langtidsvirkninger for liv i vann.
---------------------------------	------------	---

Oppsummering av farer

Kan gi allergi ved innånding og hudkontakt. Kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

2.2. Merkingselementer

Etikett ifølge EU-forskrift nr. 1272/2008, med endringer

Inneholder: KOBOLT

Farepiktogrammer

Signalord

Fare

Fareerklæring(er)

H317

Kan utløse en allergisk hudreaksjon.

H334

Kan gi allergi eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding

H413

Kan forårsake skadelige langtidsvirkninger for liv i vann.

Anbefalte forholdsregler

Forebygging

P261

Unngå innånding av støv/damp/gass/tåke/dunst/aerosoler.

P272

Tilsølte arbeidsklær bør ikke fjernes fra arbeidsplassen.

P273

Unngå utslipp til miljøet.

P280

Benytt vernehansker.

P284

Bruk åndedrettsvern.

Svar

P302 + P352

VED HUDKONTAKT: Vask med rikelige mengder vann.

P304 + P340

VED INNÅNDING: Flytt den berørte ut i frisk luft og sørg for at han eller hun puster komfortabelt.

P333 + P313

Ved hudirritasjon eller utslett: Søk legehjelp.

P342 + P311

Ved åndedrettssymptomer: Ring GIFTINFORMASJONSSENTRALEN/lege.

P362 + P364

Ta av tilsølte klær og vask dem før de brukes på nytt.

Lagring

Oppbevares adskilt fra uforenelige kjemikalier.

Deponering

P501

Innhold/holder avhendes i samsvar med lokale/regionale/nasjonale/internasjonale forskrifter.

Tilleggsinformasjon om etiketter

For ytterligere informasjon, vennligst kontakt Product Stewardship Department på +1.216.383.4019.

2.3. Andre farer

Stoffet eller blandingen er ikke et PBT- eller vPvB-stoff eller -blanding.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.1. Stoff

Generelle opplysninger

Kjemikalienavn	%	CAS-nr. / EC-nr.	REACH-registreringsnr.	Indeksnummer	Merknader
KOBOLT	99,99	7440-48-4 231-158-0	01-2119517392-44-0000	027-001-00-9	

Klassifisering: Acute Tox. 4;H302, Skin Sens. 1;H317, Resp. Sens. 1;H334, Carc. 1B;H350, Repr. 2;H361

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

Generelle opplysninger

Sørg for at medisinsk personell er informert om hvilke materialer som er involvert, og tar forholdsregler for å beskytte seg. Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt.

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding

Hvis den skadde har pustevansker, må vedkommende flyttes ut i frisk luft og legges til hvile i en stilling som letter åndedrettet. Oksygen og kunstig åndedrett hvis nødvendig. Ikke bruk munn-til-munn metoden hvis pasienten inhalerte stoffet. Start kunstig åndedrett ved hjelp av en lommemaske med enveisventil eller annen, korrekt medisinsk respirator. Ved symptomer i luftveiene: Kontakt et giftinformasjonssenter/en lege.

Hudkontakt

Ta straks av kontaminerte klær og vask huden med såpe og vann. Ved eksem eller andre hudplager: Kontakt lege og ta med HMS-databladet.

Øyekontakt

Skyll med vann. Kontakt lege hvis irritasjonen utvikler seg og vedvarer.

Svelging

Skyll munnen. Kontakt lege dersom det inntreffer sykdomstegn.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Hoste. Pustevansker. Kan utløse en allergisk hudreaksjon. Hudsykdom. Utslett.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Still til rådighet generelle, støttende tiltak og behandle symptomatisk. Hold offeret under observasjon. Symptomene kan opptre forsinket.

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

Generelle brannfarer Ingen uvanlig brann- eller eksplosjonsfare angitt.

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler Pulver. Tørr sand.

Uegnete Vann.

brannslukkingstiltak

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen Dette produktet er ikke brennbart.

5.3. Informasjon for brannslukkingspersonell

Spesielt verneutstyr for brannslukkingspersonell Brannmannskapene må bruke standard verneutstyr med flammehemmende jakke, hjelm med ansiktsvern, hansker, gummistøvler og røykdykkerapparat i lukkede rom.

Særlige brannslukkingstiltak Vannspray kan brukes for å avkjøle uåpnede beholdere.

Spesielle metoder Bruk standard brannslukkingrutiner og vurder faremomentene ved andre involverte stoffer.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

For personell som ikke er nødpersonell Hold unødvendig personell borte. For personlig beskyttelse, se punkt 8 av PIS.

For nødpersonell Hold unødvendig personell borte. Bruk personlig beskyttelse som anbefales i punkt 8 i PIS.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø Forhindre ytterligere lekkasje eller søl dersom det er forsvarlig.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing Stopp strømmingen av materialet, hvis det ikke medfører noen risiko.

Store utslipp: Vætes godt med vann og avgrenses med grøfter for senere fjerning.

Små utslipp: Fei opp eller støvsug søl og samle det i passende beholdere for kast. For waste disposal, see section 13 of the PIS.

6.4. Henvisning til andre avsnitt Ikke kjent.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering Følg yrkeshygienisk praksis.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter Oppbevares vekk fra uforenlige materialer (se pkt. 10).

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r) Ikke kjent.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personbeskyttelse

8.1. Kontrollparametre

Yrkesmessige eksponeringsgrenser

Norge. Administrative normer for forurensninger på arbeidsteden

Material	Type	Verdi	Form
Kobolt	TLV	0,02 mg/m ³	Damp
Komponenter	Type	Verdi	Form
KOBOLT (CAS 7440-48-4)	TLV	0,02 mg/m ³	Damp

Biologiske grenseverdier Det er ikke angitt eksponeringsgrenser for bestanddelen(e).

Anbefalte overvåkningsprosedyrer Følg standard fremgangsmåte for overvåkning.

Avledet nivå for ingen virkning (DNEL-er) Ikke kjent.

Beregnet konsentrasjon uten virkning (PNEC-er) Ikke kjent.

8.2. Eksponeringskontroll

Egnede konstruksjonsmessige kontrolltiltak God, generell ventilasjon (typisk 10 luftskiftninger per time) bør brukes. Ventilasjonsgraden bør tilpasses forholdene. Hvis det er aktuelt, bør det brukes prosessavtrekkssetter, lokal avtrekksventilasjon eller andre konstruksjonsmessige tiltak for å redusere de luftbårne nivåene til lavere enn de anbefalte eksponeringsgrensene. Hvis det ikke er etablert eksponeringsgrenser, må de luftbårne nivåene holdes på et akseptabelt nivå.

Individuelle vernetiltak, som personlig verneutstyr

Generelle opplysninger Personlig verneutstyr bør velges i følge CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr.

Øye-/ansiktsvern Bruk godkjente vernebriller, ansiktsskjerm og/eller sveiserhjelmer når det er fare for øyenskade, spesielt under drift som generer partikler, f.eks. smelting, støping, maskinbehandling, sliping, sveising og behandling av pulver.

Hudbeskyttelse

- **Håndvern** Bruk hansker ved behandling for å unngå metallkutt og hudsår.

- **Annet** Bruk egnede verneklær.

Åndedrettsvern Ved utilstrekkelig ventilasjon, må det benyttes egnet åndedrettsvern.

Temperaturfarer Bruk egne, termiske verneklær når det er nødvendig.

Hygienetiltak

Hold alltid god personlig hygiene, for eksempel vasking etter håndtering av materialet og før du spiser, drikker eller røyker. Vask arbeidsklær og personlig verneutstyr regelmessig for å fjerne forurensninger.

Miljømessig forebyggende tiltak Miljøvernlederen må informeres om alle større utslipp.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende

Fysisk tilstand Fast stoff.

Form Fast.

Farge blågrå

Odør Ingen.

Odørterskel Ikke aktuelt.

pH Ikke aktuelt.

Smeltepunkt/frysepunkt 1495 °C (2723 °F) / Ikke aktuelt.

Startkokepunkt og kokeområde Ikke aktuelt.

Flammepunkt Ikke aktuelt.

Fordampningsrate Ikke aktuelt.

Brennbarhet (faststoff, gass) Ingen kjente.

Øvre/nedre brennbarhets- eller eksplosjonsgrenser

Brennbarhetsgrense - nedre (%) Ikke aktuelt.

Brennbarhetsgrense – nedre (%), temperatur Ikke aktuelt.

Brennbarhetsgrense - øvre (%) Ikke aktuelt.

Brennbarhetsgrense – øvre (%), temperatur Ikke aktuelt.

Eksponeringsgrense – nedre (%) Ikke aktuelt.

Eksponeringsgrense – nedre (%), temperatur Ikke aktuelt.

Eksponeringsgrense – øvre (%) Ikke aktuelt.

Eksponeringsgrense – øvre (%), temperatur Ikke aktuelt.

Damptrykk Ikke aktuelt.

Damptetthet Ikke aktuelt.

Relativ tetthet Ikke aktuelt.

Løselighet(er)	
Løselighet (i vann)	Uløselig
Fordelingskoeffisient (n-oktanol/vann)	Ikke aktuelt.
Selvantennningstemperatur	Ikke aktuelt.
Nedbrytningstemperatur	Ikke aktuelt.
Viskositet	Ikke aktuelt.
Ekspløsjonsegenskaper	Ikke eksplosivt.
Oksideringsegenskaper	Ikke oksiderende.

9.2. Andre opplysninger

Molekylformel	Co
Molekylvekt	58,93 g/mol

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet	Produktet er stabilt og ikke-reaktivt under normale bruks-, lagrings- og transportforhold.
10.2. Kjemisk stabilitet	Materialet er stabilt under normale forhold.
10.3. Mulighet for farlige reaksjoner	Ingen farlige reaksjoner kjent under tilstander for normalt bruk.
10.4. Forhold som skal unngås	Kontakt med ikke-kompatible materialer.
10.5. Uforenlige materialer	Sterkt oksiderende stoffer.
10.6. Farlige nedbrytningsprodukter	Ingen farlige nedbrytningsprodukter er kjente.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

Generelle opplysninger	Yrkesmessig eksponering for stoffet eller blandingen kan ha negativ innvirkning
-------------------------------	---

Opplysninger om sannsynlige eksponeringsveier

Innånding	Kan gi allergi ved innånding.
Hudkontakt	Kan gi allergi ved hudkontakt.
Øyekontakt	Ikke sannsynlig på grunn av produktets form.
Svelging	Forventes å være lav inntaksfare.

Symptomer	Kan forårsake irritasjon av luftveiene. Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
------------------	--

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt toksisitet	Ikke kjent.
Etsing/irritasjon på huden	Kan være irriterende for huden.
Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon	Ikke sannsynlig på grunn av produktets form.
Sensibilisering av luftveiene	Kan gi allergi eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding
Hudsensibilisering	Kan gi allergi ved hudkontakt.
Mutagenisitet på kimceller	Ikke klassifisert.
Karsinogenitet	Kan ikke klassifiseres som karsinogent for mennesker.

IARC-monografier. Helhetlig evaluering av karsinogenisitet

KOBOLT (CAS 7440-48-4)	2B Mulig karsinogent for mennesker.
------------------------	-------------------------------------

Toksisitet for reproduksjonssystemet	Ikke klassifisert.
---	--------------------

Toksisitet for bestemte målorganer etter én enkelt eksponering	Ikke klassifisert.
---	--------------------

Toksisitet for bestemte målorganer etter gjentatt eksponering	Ikke klassifisert.
--	--------------------

Aspirasjonsfare	Ikke en innåndingsfare.
------------------------	-------------------------

Opplysninger om blanding versus stoff	Ingen informasjon tilgjengelig.
--	---------------------------------

Andre opplysninger	Ikke kjent.
---------------------------	-------------

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet	Kan forårsake skadelige langtidsvirkninger for liv i vann.
12.2. Persistens og nedbrytbarhet	Det foreligger ingen data om nedbrytbarheten for dette stoffet.
12.3. Bioakkumuleringsevne	Ingen data tilgjengelig.
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann (log Kow)	Ikke kjent.
Biokonsentrasjonsfaktor (BCF)	Ikke kjent.
12.4. Mobilitet i jord	Ingen data tilgjengelig.
12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Stoffet eller blandingen er ikke et PBT- eller vPvB-stoff eller -blanding.
12.6. Andre skadevirkninger	Det forventes ingen andre negative miljøpåvirkninger (for eksempel ødeleggelse av ozonlaget, potensial for fotokjemisk dannelse av ozon, indresekretoriske forstyrrelser eller global oppvarming) av denne bestanddelen.

AVSNITT 13: Disponering

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Restavfall	Elimineres i overensstemmelse med lokalt lovverk. Tomme beholdere eller fôringer kan inneholde produktrester. Dette stoffet og beholderen må avhendes på sikker måte (se: avhendingsanvisninger).
Forurenset emballasje	Da tomme beholdere kan inneholde produktrester, må advarselsmerkingen følges selv etter at beholderen er tømt. Tomme beholdere bør fraktes til et godkjent avfallshåndteringsanlegg for gjenvinning eller kasting.
Avfallskode, EU	Avfallskoden bør fastsettes etter drøfting mellom brukeren, produsenten og avfallsfjerningsfirmaet.
Deponeringsmetoder/informasjon	Oppsamlet materiale leveres i lukkede og merkede beholdere til godkjent mottaksstasjon. Ikke la dette materialet renne ned i avløp/vannforsyning. Forurenset vann, kanaler eller grøfter med kjemikaliet eller brukt beholder. Innhold/beholder avhendes i samsvar med lokale/regionale/nasjonale/internasjonale forskrifter.
Spesielle forsiktighetsregler	Avhendes i samsvar med alle gjeldende forskrifter.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

ADR

14.1. - 14.6.: Ikke regulert som farlig gods.

RID

14.1. - 14.6.: Ikke regulert som farlig gods.

ADN

14.1. - 14.6.: Ikke regulert som farlig gods.

IATA

14.1. - 14.6.: Ikke regulert som farlig gods.

IMDG

14.1. - 14.6.: Ikke regulert som farlig gods.

AVSNITT 15: Opplysninger om bestemmelser

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

EU-forskrifter

Forskrift (EU) nr. 1005/2009, om stoffer som bryter ned ozonlaget, vedlegg I og II med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) 2019/1021 om persistente, organiske forurensende stoffer (omstøpt), med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 649/2012, vedr. eksport og import av farlige kjemikalier, vedlegg I, del 1 med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 649/2012, vedr. eksport og import av farlige kjemikalier, vedlegg I, del 2 med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 649/2012, vedr. eksport og import av farlige kjemikalier, vedlegg I, del 3 med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 649/2012, vedr. eksport og import av farlige kjemikalier, vedlegg V med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 166/2006 vedlegg II, Register over utslipp og transport av forurensende stoffer, med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 1907/2006, REACH, artikkel 59(10) Kandidatliste som for tiden er utgitt av ECHA.

Ikke oppført på liste.

Autorisasjoner

Forskrift (EU) nr. 1907/2006 REACH annekst XIV, Stoffer som krever godkjenning, med endringer

Ikke oppført på liste.

Bruk og restriksjoner

Forskrift (EU) nr. 1907/2006, REACH annekst XVII: Stoffer med restriksjoner på markedsføring og bruk, med endringer

Ikke oppført på liste.

Direktiv 2004/37/EU: Vern av arbeidstakerne mot fare ved å være utsatt for kreftfremkallende eller mutagene stoffer på arbeidsplassen, med endringer

Ikke oppført på liste.

Andre EU-forskrifter

Direktiv 2012/18/EU om store ulykkesfarer som omfatter farlige stoffer, med endringer

Ikke oppført på liste.

Andre forskrifter

Produktet er klassifisert ifølge EU-forskrift 1272/2008 (CLP-forskriften) med endringer/tillegg. Dette sikkerhetsdatabladet er utformet i samsvar med kravene i EU-forskrift nr. 1907/2006, med endringer.

Nasjonale forskrifter

Unge personer under 18 år skal ikke jobbe med dette produktet, ifølge EU-direktivet 94/33/EU om vern av unge personer på arbeidsplassen, med endringer. Følg nasjonalt regelverk for arbeid med kjemikalier, i samsvar med direktiv 98/24/EU, med endringer.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Det er ikke utført kjemisk sikkerhetsvurdering.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Liste over forkortelser

Ikke kjent.

Referanser

Ikke kjent.

Informasjon om evalueringsmetoden som førte til klassifiseringen av blandingen

Ikke aktuelt.

Opplæringsinformasjon

Følg opplæringsanvisningene når du håndterer dette materialet.

Utfyllende opplysninger

Transportation Emergency
Call Chemtrec at:
US: 800.424.9300
International: 703.741.5970
Spain: 900.868.538
Switzerland: 0800.564.402
Chemtrec's toll free, mobile-enabled number in Germany – 0800 1817059
South Korea Toll-free Number – 080-880-0468

Ansvarsfraskrivelse

Dette dokumentet er utarbeidet ved bruk av data fra kilder som anses å være teknisk pålitelige, og opplysningene er antatt å være korrekt. Materion gir ingen garanti, verken uttrykt eller underforstått, når det gjelder nøyaktigheten av opplysningene herunder. Materion har ingen mulighet til å forutse alle forhold hvor disse opplysninger og produkter kan benyttes, og de faktiske forhold for bruken av disse er utenfor selskapets kontroll. Det er brukerens ansvar å vurdere all tilgjengelig informasjon under spesielle forhold for bruken av dette produktet, og til å overholde alle statlige og lokale lover, vedtekter og forskrifter.

For at brukeren skal unngå eventuelle misforståelser eller feil antakelser ved sikkerhetsinformasjonen, bør det gjøres klart at opplysningene ikke er i form av et sikkerhetsdatablad (SDS), men er i stedet et frivillig informasjonsblad om produktet som nøye følger retningslinjene til et sikkerhetsdatablad – KOMMISJONSFORORDNING (EU) nr 453/2010 av 20 mai 2010 (REACH/SDS).